

2

CURSOS MONOGRÀFICS
D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI
DE LA MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

NOVENA ESTACIÓ

Cursos de Tardor i Hivern de 1921-1922

P R O F E S S O R S

*G. Fano, A. Farinelli, J. D. M. Ford
Ll. Nicolau, A. Rey, H. Weyl*

Filosofia, Psicologia, Pedagogia

ESTUDIS FILOSÒFICS SOBRE LA FÍSICA CONTEMPORÀNIA. Vuit lliçons, en llengua francesa, per *Abel Rey*, Professor a la Sorbona.

I. Introducció històrica: L'evolució filosòfica de la Física fins a la fi del segle XIX. El Mecanicisme de Lagrange i de Fresnel-Maxwell. — II. La crítica del Mecanicisme i de la Física fundada, tant sobre els principis de la mecànica racional, com sobre les representacions que els obeeixen. — III. La Física fundada sobre els principis de la termodinàmica: L'Energetisme. Estudi filosòfic d'aquests principis. — IV. Energetisme i Mecanicisme. Les diferents formes de l'Energetisme. L'ur significació filosòfica. — V. L'interpretació cinètica del principi de Carnot. — VI. L'electrodinàmica de Larmor-Lorenz. — VII. La nova síntesi física en l'electronisme i la geometria física de Einstein; les seves relacions amb l'Energetisme i el Mecanicisme. — VIII. Significació filosòfica de les noves teories de la Física. (*Dies 23, 25, 27, 28 i 30 de març i 1, 3 i 4 d'abril. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matricula limitada. El preu de l'inscripció és de cinc pessetes.*)

Literatura, Art

ASPECTES DE L'OBRA DEL BOCCACCIO. Sis lliçons, en llengua italiana, per *A. Farinelli*, Professor a la Universitat de Torí.

El professor donarà a conèixer la complexa personalitat del creador de la prosa artística a Itàlia i quasi podria dir-se en tots el pobles de niçaga llatina. El estudis crítics del professor sobre l'obra del Boccaccio, publicats en 1905 i 1906, han estat ampliat en els anys darrers amb més profundes investigacions i amb la descoberta de nous punts d'ovir relatius a la seva influència en la literatura catalana. (*Dies 10, 12, 14, 16, 18 i 20 de gener. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matricula limitada. El preu de la inscripció és de cinc pessetes.*)

Curs de *J. D. M. Ford*, Professor a la Univervitat de Harvard.

El tema, programa, data, i les condicions d'inscripció, d'aquest curs, s'anunciaran oportunament.

Història

LA CRÒNICA DE JAUME EL CONQUERIDOR I ELS SEUS PROBLEMES. Tres lliçons per *Lluís Nicolau d'Olwer*, Membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

L'autenticitat de la Crònica reial i la prioritat de les seves versions, són problemes que graviten damunt la història de la nostra literatura. Una revisió acurada dels textos, i la crítica dels fonaments de les opinions emeses, sense oblidar la valoració estètica de l'obra, serà feta pel professor en recerca d'una solució acceptable, i d'acord amb el següent programa: I. El Monarca i la seva Crònica. — II. Redacció catalana i redacció llatina. — III. Els diferents textos de la redacció catalana. — IV. Conclusions. (*Dies 17, 18 i 21 de març. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matricula limitada. El preu de la inscripció és de cinc pessetes.*)

Ciències Biològiques

QÜESTIONS DE FISIOLOGIA GENERAL. Quatre lliçons, en llengua italiana, per *Giulio Fano*, Professor a l'Universitat de Roma.

I. «Sobre l'anomenada matèria vivent.» Introducció. Química i Biologia: Examen dels resultats obtinguts per l'anàlisi química dels organismes. Proteïcs i llurs derivats. Química-Física i Biologia; Estat coloidal; Enzimes, membranes. Relacions entre les constitucions química i morfològica. Hormones. Què és la matèria vivent?—II. «Algunes relacions entre la inhibició i la voluntat.» Localització de l'automatisme, de l'excitabilitat i de la capacitat inhibidòria, en els centres nerviosos dels vertebrats inferiors. Mecanisme central de l'impuls voluntari. Inhibició i psiquisme. Acció inhibidòria dels lòbuls frontals en els vertebrats superiors. Coeficient psíquic. La voluntat humana.—III. «Relacions entre l'excitabilitat i l'automatisme.» Fonaments químics de l'excitabilitat. Sobre les condicions determinants de la velocitat del corrent energètic en els organismes vivents; quimisme i termogènesi. Antagonisme entre l'excitabilitat i l'automatisme. Desentrotllament ontogènic de l'excitabilitat i del automatisme en el cor i en els centres nerviosos.—IV. «Localització de l'excitabilitat i de l'automatisme en el cor embrionari.» Ritme i propagació de l'onda de contracció en el cor embrionari; isolament i secció. Registre fotogràfic de les seves pulsacions. Polarització de l'automatisme i de l'excitabilitat en les diferents seccions del cor. Comparació entre els fets observats sobre el cor embrionari i els revelats per l'electrocardiograma humà. Desentrotllament ontogènic i filogènic de la funció cardíaca i consideracions sobre l'origen de les espècies. (Dies 21, 23, 25 i 26 de novembre. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set del vespre. Matricula limitada. El preu de la inscripció és de quinze pessetes.)

Ciències Físico-Matemàtiques

ANÀLISI MATEMÀTIC DEL PROBLEMA DE L'ESPAI. Vuit lliçons, en llengua francesa, per *Hermann Weyl*, Professor a l'Escola Tècnica Superior de Zurich.

La geometria infinitesimal riemanniana, basada sobre una forma diferencial quadràtica. Eliminació de l'apriorisme de la integrabilitat del transport de segments. La relació entre la correspondència afí i la mètrica com a conseqüència del principi fonamental de la geometria infinitesimal. Els punts d'ovir projectiu i conforme. L'espai homogeni. Significació física del camp mètric en l'Univers real de quatre dimensions. El problema de l'espai tractat per Helmholtz i Lie. El nou problema de l'espai que apareix en el seu lloc des del punt d'ovir de la teoria de la relativitat. La seva significació en la teoria del coneixement. Retorn a un principi de la teoria dels grups i croqització de la demostració matemàtica. (Dies 2, 4, 6, 7, 9, 11, 13 i 15 de març. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set del vespre. Matricula limitada. El preu de la inscripció és de quinze pessetes.)

*Les inscripcions podran fer-se, tots els dies feiners, a l'Institut d'Estu-
dis Catalans, de sis a set de la vetlla, i en el Departament
d'Ensenyament Tècnic i Professional del Consell de Pe-
dagogia, Urgell, 187, de nou a una del mati. La
inscripció al curs del professor Fano
podrà fer-se, demés, a l'Institut de
Fisiologia, tots els matins,
de dotze a una.*

El curs del professor Abel Rey, ha estat organitzat sota els
auspícis de l'«Institut Français en Espagne», per la valuosa col·la-
boració del seu Director, M. Henri Merimée, i el del professor
Ford, sota el generós patronatge de Mr. James H. Hyde.